

BIBLIOTHECA SICULA SIVE DE Scriptoribus Siculis.

QUI TUM VETERA, TUM RECENTIORA SÆCULA,
ILLISTRARUNT,
NOTITIAE LOCUPLETISSIMÆ;

In quibus non solum Siculorum Auctorum, qui ad hæc usque tempora scripsierunt,
Codices excusi, vel manuscripti adnotantur; verum etiam eorumdem
Patria, Ætas, Professio, Munia, Dignitates, Memoranda,
Obitus, & Epitaphia recessentur.

*Encomia itidem, quibus adbuc exteri Scriptores Siculos Auctores exornarunt, in Lecto-
rum gratiam indicantur: nonnulli Scriptorum lapsus corriguntur: pluresque
Siculi Scriptores vel ab alienigenis Provinciis usurpati,
vera Patria restituuntur.*

AUCTORE SAC. THEOL. DOCTORE
ANTONINO MONGITORE
PRESBYTERO PANORMITANO.
TOMUS SECUNDUS.

NEW YORK
PUBLIC
LIBRARY

PANORMI
EX TYPOGRAPHIA ANGELI FELICELLA MDCCXIV.

Superiorum Permissu.

K. 23

militarum, vir acutissimi ingenii, ac doctissimus Sacrae Theologiae Magister. In nonnullis Italiz Academiis camdene Theologiam publicè docuit. Solitudinis amantisissimus, superiorum venia in etremum quamdam juxta veterem Platiam secessit: ibique omnibus mundi curis solitus sanctè vixit, sanctèque deceasit. Ipsius meminit Joannes Paulus Chirandaus in hist. Platiae lib. 3. cap. 5. pag. 173. & lib. 4. cap. 3. pag. 266. Scriptis, & ineditam reliquit.

Historiam Civitatis Platiae. Hanc plorès citat Chirandaus citatus; ac nonnulla ejus fragmenta exscribit, præfertim in lib. 3. cap. 5. pag. 173. cap. 8. pag. 190. & cap. 11. pag. 211.

PROSPER INTORCETTA Platiensis, Societatis Jesu, natus an. 1625. annum agens 16. missus à parentibus Catanam, ut Jurisperdientia studiis ingenium admoveret, animarum & clo succensus, post aliquot menses Messanam aufugit eo consilio, ut in Societatem admittatur, inde ad Indicam Missionem navigaret. Annuentibus tandem parentibus Societatem amplexus est anno 1642. in qua ex studio curriculo Martino Martinio adhuc erat Comes, qui unà cum aliis sexdecim ad Sinas velificavit an. 1656. ut apostolicis missionibus illam vineam excoolerent. Post innumera navigationis incommoda, ac pericula, Macauum appulsus, ibi quatuor votorum professionem edidit. Mox Sinarum interiora ingressus, Ecclesiam Kiencianensem in Provincia Kiansi, supra viginti annos Paltore viduatam, laudabilitè rexit. Ibi indefessus Evangelii operarius intra biennium ad duo milia evangelica luce illustratos, Christo Dominus aggregavit; & propriâ industriâ, & Neophytorum ope, Templum divino cultui extruxit. Non defuere incomparabili viro persecutionum labores; nam ab Urbis Prætore apud Proregem insimulatus tamquam Dux, & Chorophæus latronum, qui tunc ad quingentos illam Provinciam incursionibus infestabant; Prorex Prosperum in vincula conjectant ad se mitti, Templumq; dirui jussit. Sed scilicet pœnam metuens Prætor, ob impositum crimem falsi, Templi tantummodo eversione contentus à Prospere vexatione ulterius abstinuit. At paulò post levissimâ exortâ in Evangelii Operarios tempestate, anno 1664. in carcerem detrusus est in Civitate illius Provincia Metropoli: mox milicari copiâ stipatum Pekinum deduxere, ut Judicibus ficerent; qui jam Prosperum unâ cum majori parte Sociorum quingentis, plagis instigentibus, et si supervixisset, in Tartariam Desertam reiciendum, damnaverant. At cœlestibus prodigiis territi Judices, mutata sententiâ, virginiquinque Evangelii præcones (inter quos nosser Prosper) in Australem Urbem Cantoniam exilio expulerunt; ibiq; omnes in quadam domuncula coangustati, militari custodiâ residenti sunt. Hinc Patres, ut Sineni Missioni,

Biblioth. Sicul. Tom. II.

Fidelibusq; consulerent, omnium suffragio Procuratorem diligere statuerunt Prosperum, quem in Europam dimitterent; samma enim de eo erat Sociorum suorum opinio; ideoq; accersito ex Urbe Macaensi Socio, qui Prospere locum impleret, & de numero captivorum saltē custodibus constaret, in Europam amandarunt. Acceptis itaque tantummodo à consternata Vice-Provincia 20. nummis, & divina providentia innixus, difficillimo, longoq; itineri se commisit. Tandem cùm Romanum anno 1671. appulisset, Societatis Generali institut, ut 40. Socios Sineni Missioni concederet, qui redditâ eidem Ecclesia tranquillitate, antiquis, & jam senescentibus Missionariis succedereat. Eâ occasione Panormum digressus, virum egregium, laborisq; patientē, demirati sunt omnes. Cum autem ad Sinenes suos rediret, de captivorum Patrum liberatione nuncium accepit, ac de facultate Missionariis concessâ à Sineni Rege, ubi visus prædicandi Evangelium. Quæ verò, quantavero noster Prosper præclarè gesserit, ac fortis animo pertulerit in Ecclesia Ham-teheou Provincia Chekiam sibi demandata, iudefelsè labrans ad supremam usque senectutem, pro catholica fidei splendore, ac propagatione, videare sicer in Historia editi ab Imperatore Sinarum, in gratiam Christianæ Religionis concessi, quam Parisis edidit Carolus Gobien. Tandem ad laborum præmium vir verè apostolicus evolavit 3. Octobris 1696. ex monitione ad lectorum libri ejusdem Prospere de cultu Sineni. Hujuscè viri laudes vide apud Nathanaelem Sotuellum in Biblioth. Soc. Jesu. p. 714. Simonem Molinarum in prefatione ad librum de virtute, & usi herbari Theophilum in libro: Giro del Mondo to. 4. p. 179. & 191. Dum apud Sinas desudaret, scriptis interpretationem latuam unius ex opusculis Confucii Sinenium Philosophi, eius operis titulus est:

Sinarum Scientia Politica-Moralis cum caraq; Eberibus Sinenibus, & latinis, recognita, & edita. Gag. 1667. in fol. Primum ejusdem Confucii librum antea ediderat in Sina, scilicet autem esset Romæ, totam paraphrasum integri textus Confucii imprimendam reliquit. Editus est etiam ejus liber inscriptus:

Confucius Sinarum Philosophus, sive scientia Sinenis latine exposita studio, & opera Prospere Intorcetta, Christiani Nerdtrich, Francisci Rougront, Philippi Couplet Soc. Jesu. Fusu Ludovicus Magni, eximia Missionum Orientalium, & literaria Republicæ bono à Bibliotheca Regia inclucen prodit. Parisis apud Danielem Horthemius 1687. in fol. Hoc opus laudatur in Dia-rio literatorum Parmae an. 1687. p. 163.

Testimonium de Cultu Sineni datum ann. 1668. editum cum aliis ejusdem argumenti operibus. Lugduni, & veneunt Parisis apud Nicolaum Pepi è via Jacobea sub signo S. Basilii 1700. in 8.

Italice

Compendiosa Narratione dello stato della Missione Cinese cominciando dall'anno 1581. fino al 1669. offerta in Roma all'Em. Sig. Cardinali della Sacra Congregatione de Propaganda Fide. Romæ apud Francicum Tizzonum 1672. in 8.

PROSPER PACIFICUS ex oppido Busacchini, Ordinis SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum. Adolescens in Clericorum Seminario Montis-Regalis literarum studiis operam dedit: exinde regulare institutum amplexus, in eo doctrinæ, & eruditione claruit. Jurisprudentiam, & amœiores literas coluit. Floruit anno 1650. Edidit Italice

Christio Disputante Poema heroiaco. Panormi apud Petrum Coppolam 1648. in 12.

Ineditum reliquit opus aliud inscriptum:

Vita di S. Caterina V. e M. in verso.

PROSPER TOMASELLUS Panormitanus, natus 22. Novembris anno 1687. humaniores literas didicit. Ad poetica studia ex naturæ beneficio allectus, in his non sine laude ingenii doctes exercet. Vivit hoc anno, quo hæc typis traduntur 1712. Nuper edidit Italice

La Fede ristabilita dal Proto-Patriarcha S. Basilio Magno Dottore di S. Chiesa, e Arcivescovo di Cesarea di Cappadocia, Tragicomedia spirituale. Panormi apud Gasparè Bayonam 1712. in 12. Prae lo etiam paravit

La Marchesa d'Unsleï.

La S. Maria Maddalena.

PROXENUS Siculus, incertæ etatis, ac patriæ Historicus, scripsit

De Portis Siciliae. Hujus operis librum primum citat Stephanus Byzantinus de Urbibus ver. Gela pag. 203. & iterum sine operis ritulo adductum observo ver. Chaonia pag. 715. Lucubrationis hujus titulum Thomas de Pinedo in observ. ad locum citatum legendum putat: *de Urbibus Siciliae.* Ita etiam vertit Cluverius in Sicil. antiqu. lib. 1. cap. 15. pag. 198. At Vossius de histor. Græcis lib. 3. pag. 409. Hofmannus in lexic. tom. 1. pag. 687. & to. 2. pag. 220. & Samuel Bocartus in Geograph. Sacra par. 2. lib. 1. cap. 29. pag. 551. Legunt: *de Sicilia Minoribus.*

Scripsit etiam ex Vossio, Hofmanno loc. cit. & Pinedo in Breviario Auctorum, quos ad testimoniū vocat Stephanus pag. 772.

Commentarios de Lacedæmoniorum Republica. Athanæus lib. 6. cap. 19. pag. 267. citat hujus operis librum secundum.

De Proxeno etiam Scholiastes Apollonii lib. 1. & Michael Apostolius cent. 9. prov. 76. apud Vossium citatuni.

PTOLOMÆUS GALLINA Catænensis, Astrologus celebris, doctrinæ insignis, ac laborum patiens, claruit circa annum 1480. Cum autem senio confectus decessisset, egredias ejus dotes laudavit Jovianus Pontanus in tumulis lib. 1. pag. mihi 3387. in libro etiam de beneficentia pag. 120. ipsius patientiam in laboribus, & molestiis perferendis, ac in itineribus suscipiendis summoperè celebrat. De eo etiam Rocchus Pirrus in not. Eccl. Catæn. pag. 94. & Joannes Bapt. de Grossis in Decac. Catæn. tom. 2. cord. 9. pag. 152. Scripsit, Pirro teste,

De Rebus Astrologicis.

PYTHON Catænensis Poeta, & Orator. Fuit à secretis Philippi Macedonum Regis, ut habemus ex Joanne Bap. de Grossis in decac. Catæn. tom. 2. pag. 152. & Petro Carrera in hist. Catæn. vol. 1. lib. 4. pag. 450. ex Joanne Tzeze Chil. 6. n. 38. qui Bizantinum vocat, ac Philippi scribam; aitq; Demosthenem Oratorem celeberrimū, Pythonis faciem exhorruisse, nam ejus æmulus in arte oratoria fuit, & ipsius vim mirificè timebat: immò etiam in inferno eodem timore exagitatum fabulatur. Clariit olymp. 108. eo enim ævo celebris fuit Rer. Philippus: ante Christum natum 344. Scripsit Python

Agenam satyricam fabulam. Ex Athæneo lib. 13. cap. 5. pag. 586. cuius fragmentum adducit. Dubitat verò fueritne Pythonis Catænensis, vel Alexandri Magni. Id ipsum tradit Francisca Patricius in Poetica dec. hist. lib. 1. pag. 103. Idem Athenæus lib. 13. cap. 7. pag. 595. eamdem fabulam iterum citat: at Pythonis Catænensis, vel Byzantini fuisse scribit.

